

Netherlands Institute of Mental Health and Addiction

Noord- en Oost-Gelderland

Informatie over het project

Betere signalering en aanpak van depressieve klachten in de wijk

Aanleiding

De afgelopen jaren zijn effectieve methoden ontwikkeld om depressieve klachten van volwassenen tijdig aan te pakken. De bekendste voorbeelden zijn de cursussen *In de put, uit de put* en *Op verhaal komen* en het online programma *Kleur je Leven*. Het aantal mensen dat gebruik maakt van dit aanbod is echter beperkt. Mensen met depressieve klachten vragen niet vaak zelf om hulp. Dat is een gemis want een tijdige aanpak van deze klachten kan voorkomen dat ze daadwerkelijk uitgroeien tot een depressie. Daarom is het belangrijk dat sociaal werkers, ouderenadviseurs, wijkverpleegkundigen en andere professionals in de wijk deze klachten kunnen signaleren en bespreken, en weten hoe zij mensen kunnen motiveren en eventueel doorverwijzen naar passende hulp of activiteiten. We verwachten dat het helpt als deze professionals elkaar weten te vinden, op de hoogte zijn van elkaars aanbod en hun activiteiten met elkaar afstemmen.

Depressie

Depressie heeft een grote impact op de kwaliteit van leven van de persoon zelf en van de (jonge) mensen in zijn of haar omgeving. Daarnaast zijn er hoge kosten met depressie gemoeid, zorgkosten en kosten voor ziekteverzuim en verminderd functioneren op het werk. Depressie komt veel voor. Ooit in hun leven had 1 op de 5 Nederlanders tussen de 18 en 65 jaar een depressie. Per jaar gaat het om 1 op de 20 volwassenen. Laag opgeleide, alleenstaande, arbeidsongeschikte of werkloze mensen hebben vaker een depressie dan andere Nederlanders.

Doel

Het doel van het project is de kennis en vaardigheden te verbeteren van sociale- en eerstelijnsprofessionals in de wijk ten aanzien van:

1. Tijdige signalering en bespreking van depressieve klachten met wijkbewoners en patiënten/cliënten.
2. Doorverwijzing van wijkbewoners en patiënten/cliënten naar passende activiteiten, preventief hulpaanbod en zonodig de huisarts of POH-GGZ en motiveren voor deelname daaraan.

Bijkomend doel is het vergroten van de bekendheid met het aanbod van de collega's in de wijk en het verbeteren van de onderlinge afstemming en samenwerking op het gebied van depressieve klachten.

Aanpak

In een viertal wijken of gebieden van de GGD-regio's Hollands Midden en Noord Oost Gelderland gaan professionals van sociale wijkteams en eerstelijnszorg aan de slag. De projectleider van de betreffende GGD neemt de organisatie hiervan op zich en werkt hierbij samen met de ROS vanwege het belang van multidisciplinaire samenwerking en betrokkenheid van de eerstelijnszorgverleners. De projectleider maakt afspraken met leidinggevenden en/of besturen over deelname en kosten.

Wat gaan de professionals doen? Allereerst volgen zij de e-learning *Signaleren depressie*. Deze e-learning is geaccrediteerd door de V&VN en de BPSW en bestaat uit 6 lessen van 20-30 minuten.

In aanvulling op deze

individuele scholing die deelnemers in eenzelfde afgesproken periode volgen, organiseert de GGD vervolgens 2 à 3 interactieve bijeenkomsten voor deelnemers die in eenzelfde wijk werkzaam zijn. Doel van deze bijeenkomsten is uitwisselen en oefenen met elkaar zodat het geleerde beter beklijft. Daarnaast leren de deelnemers tijdens deze bijeenkomsten elkaar en elkaars organisaties kennen. Dat kan de doorverwijzing en samenwerking vergemakkelijken.

Voorafgaand aan de bijeenkomsten brengt de GGD het aanbod voor mensen met depressieve klachten per wijk in kaart in een zogeheten Verwijsladder.

Het Trimbos-instituut evalueert de ervaringen met deze combinatie van individuele bijscholing en multidisciplinaire bijeenkomsten en gaat na wat de uitkomsten zijn in termen van bereik en doorverwijzing. Bij gebleken positieve ervaringen en uitkomsten is de volgende onderzoeksvraag in hoeverre en onder welke voorwaarden de werkwijze ook in andere regio's toepasbaar is.

Looptijd

Het hele project loopt van 1 november 2016 tot 1 juni 2018. De uitvoering in de wijkteams vindt plaats in de periode februari-december 2017. De interactieve bijeenkomsten per wijk vinden plaats in week 10, 14 en 18 na de start van het project. Dit betekent dat de 1e bijeenkomst ca. 2-4 weken na afloop van de e-learning plaats vindt.

Waarom meedoen?

- * Terugdringen van depressie is een belangrijk speerpunt van de overheid, zie ook www.omgaanmetdepressie.nl. Met deelname aan dit project kunnen ook gemeenten hun bijdrage leveren.
- * Dit project geeft sociale wijkteams concrete handvatten voor hun preventieve doelstelling. Die raakt gemakkelijk ondergesneeuwd, zie de peiling 'Sociale wijkteams in beeld' van Movisie (Van Arum & Schoorl, 2016).
- * Dit project bevordert de samenwerking tussen sociale en medische professionals in de wijk en de mogelijkheid om van elkaar te leren, elkaars deskundigheid te benutten en goed door te verwijzen.
- * Tijdige signalering en een passende aanpak van problemen en klachten leidt niet alleen tot betere zorg aan burgers maar kan ook de werkdruk van de wijkteams in de toekomst verminderen.

Samenwerking

Het project is een samenwerking van het Trimbos-instituut, GGD Hollands Midden en GGD Noord- en Oost-Gelderland.

ZonMw is de financier van het project.

Contact

Wilt u meewerken of meer informatie? Neem dan contact op met:

- * Els Bransen, projectleider
 - o Trimbos-instituut
 - o ebransen@trimbos.nl
 - o T 030-2959240
- * Mariët van Rossum, adviseur Publieke Gezondheid
 - o GGD Hollands Midden
 - o mvanrossum@ggdhm.nl
 - o T 088-308 45 99 (ma t/m do)
- * Irene Linders-Wouters, functionaris Gezondheidsbevordering
 - o GGD Noord Oost Gelderland
 - o I.Linders@ggdnog.nl
 - o T 088-4433254 (ma, di, do en vrij)